

Alitajunnan merkitys ratkonnassa

Meillä on korviemme välissä uskomattoman kyvykäs aparaatti. Sen kyky omaksua uutta ja tallentaa havaitsemaansa tuntuu olevan täysin rajaton. Vielä ihmeellisemmäksi sen tekee se, että se pystyy palauttamaan kerran taltioimiansa asioita taltiointiajankohdasta ja -määrästä riippumatta.

Mielikuvani aivoista on, että siellä on lukematon määrä erilaisia faileja, joita pystymme aktivoimaan tietoisesti käynnistämällä. Lähetämme sinne suoran kysymyksen: Kuka oli Suomen pääministeri heti Esko Ahon jälkeen? Mitä tarkoittaa inkubaatio? Mikä on synonyymi sanalle valakka? Failit käynnistyvät ja pullauttavat vastaukset esille.

Kokemukseni mukaan suuri osa ratkonnasta pyörii tällä tasolla. Yhteydet ovat suorat. Mutta näiden failien lisäksi niiden alapuolella on vielä jotakin paljon suurempaa ja kyvykkäämpää. Siitä käytetään yleisesti nimitystä alitajunta. Sen kapasiteetti on todella rajaton. Se toimii mielessämme koko ajan. Siellä on jatkuvasti menossa valtava määrä erilaisia hakuprosesseja, joista hyvin suuri osa on käynnistynyt itsekseen, ilman tietoisesti käynnistämäämme hakutehtävää.

Kovisten ratkonnassa tarvitsemme alitajuntaa. Siitä on käsittääkseni kysymys, kun yön nukkumisen jälkeen joku edellisenä päivänä ratkomatta jäänyt ristikon kohta aamulla vaikuttaakin aivan selvältä. Miksi se ei ole ollut selvä edellisenä iltana? Laati-

ja on onnistunut harhauttamaan niin hyvin, että en ole osannut käynnistää oikeata failia. Yön aikana alitajunta on tehnyt valtavan määrän ristiin hakuja ja näkökulman vaihtoja ja osannut vääjäämättä löytää sen juuri oikean, niin kuin se yleensä onnistuu tekemään.

Miten voisimme käyttää paremmin alitajuntaa tässä asiassa hyväksemme? Olisi hyvä oppia muotoilemaan tietoisen tajunnan puolella hakutehtävänanto mahdollisimman selväksi. Se nopeuttaisi prosessia huomattavasti. Vaikka juuri ennen kuin jätämme ristikon muhimaan, vielä kerran nostaa esille ne eniten selvennystä tarvitsevat kohdat.

Joskus näitä samoja kohtia pitää tarkistella useita kertoja. Joka kerralla viestejä lähtee alitajuntaan ja hakujen keila täsmentyy. Jollakin kerralla inputia on riittävästi ja ratkaisu löytyy.

Laatija on ihminen (näin oletan), ratkoja on ihminen. Ihminen pystyy ratkaisemaan ihmisen asettamat vihjeet ja ansat. Siihen tarvitaan alitajuntaa.

Ratkontapöydälläni viipyi lähes kolme viikkoa Antti Viitamäen laatima Punaisen Pelikaanin ristikko. Keskellä ristikkoa oli laaja alue, joka ammotti tyhjänä, pitkiä sanoja keskenään ristiissä. Viikaisin sitä lyhyehköin väliajoin uudestaan. En yrittänyt pakottaa löytämisprosessia. Sitten eräänä kertana yksi pisimmistä puuttuvista sanoista selkeni kerralla: CLUBFORFIVELEVYT. Sen jälkeen kaikki muutkin, nopeassa tahdissa.

Toivotan kaikille antoisaa ja virikkeellistä uutta vuotta 2025!

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi